

## “Υπάρχει ένας πόλεμος κατά του Χριστού και της Εκκλησίας”

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μεσογαίας και Λαυρεωτικής](#)



Συνέντευξη παραχώρησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ. Νικόλαος στην οποία αναφέρθηκε για το γεγονός της Αναστάσεως του Χριστού καθώς επίσης σχολίασε και τις πρόσφατες εξελίξεις της επικαιρότητας. “Δεν μπορώ να πω με βεβαιότητα. Πιστεύω ότι υπάρχει ένας πόλεμος κατά του Χριστού κατά της εκκλησίας, που πάντα υπήρχε. Δεν θέλω να γίνω γραφικός λέγοντας διάφορα, αλλά υποθέτω ότι υπάρχει από πίσω σχέδιο και σκοπιμότητα” απάντησε χαρακτηριστικά σε ερώτηση γιατί υπάρχει αυτή η “χριστοφοβία” στη κοινωνία μας.

**Σε άλλα σημεία της συνέντευξης του ο Σεβασμιώτατος ανέφερε:**

**Για το γεγονός της Αναστάσεως:** “Η Ανάσταση είναι μόνο επανάσταση. Δεν είναι επανάσταση το να νικηθεί ο θάνατος; Είναι ανατροπή των πάντων, της λογικής, της φύσεως, του κόσμου όλου. Δεν είναι επανάσταση ότι με την Ανάστασή του ο Χριστός, συνανέστησε «παγγενή τον Αδάμ» συμπαρασύρει στη ζωή όλον τον άνθρωπο; Εάν ο θάνατος πριν από την Ανάσταση ήταν ένας αδιαπέραστος αδιαφανής τοίχος, με την Ανάσταση έχει αποκτήσει διαφάνεια και διαπερατότητα. Βλέπεις από πίσω την αιωνιότητα, και μπορείς να περάσεις διά του θανάτου στη ζωή της αιωνιότητας. Ο θάνατος πλέον δεν είναι επιστροφή στην ανυπαρξία. Είναι μετάβαση στην αιώνια ζωή. Είναι καταξίωση της ύπαρξης. Γι’ αυτό και με την Ανάσταση γιορτάζουμε «άλλης βιοτής τῆς αἰωνίου ἀπαρχήν». Δεν

υπάρχει μεγαλύτερη επανάσταση από την Ανάσταση”.

**Για το Άγιο Φως:** “Καταρχάς να σας πω ότι δεν έχουμε ανάγκη από κανένα θαύμα, πολύ περισσότερο από φτιαχτό θαύμα, αλλά χαιρόμαστε όταν συμβαίνει κάτι που ξεπερνάει την αίσθηση και τη λογική. Το τι γίνεται με το Άγιο Φως, να σας πω, δεν το γνωρίζω. Αυτό το ξέρει μόνον ο Πατριάρχης που αυτός μόνος βρίσκεται μέσα στον Πανάγιο Τάφο. Αυτός ξέρει τι συμβαίνει εκεί μέσα. Εμείς βλέπουμε τί συμβαίνει έξω από τον Τάφο του Κυρίου. Μια φορά ήμουν παρών στην τελετή του Αγίου Φωτός και φέτος θα ξαναπάω (η συνέντευξη με τον Σεβασμιότατο έγινε την Μ. Δευτέρα), αλλά πιστεύω ότι κάτι υπερβατικό οπωσδήποτε συμβαίνει. Δεν θα μου ήταν παράξενο το Άγιο Φως να βγαίνει μόνο του, όπως ο Χριστός αναστήθηκε, όπως έγινε ο κόσμος εκ του μηδενός. Εγώ δεν θα καθόμουν να ασχοληθώ περισσότερο. Μου έτυχε βέβαια, όταν είχα πάει, ένας από αυτούς, που τώρα βγήκαν και λένε διάφορα, ήταν ακριβώς δίπλα μου και ειρωνευόταν το Άγιο Φως. Όταν βγήκε ο Πατριάρχης διερωτήθηκα για το τι φως μας βγάζει και αν όλα αυτά είναι αλήθεια; Βέβαια το ύφος αυτού του επισκόπου δεν μου ενέπνεε καμία εμπιστοσύνη. Ήταν ένας τύπος χωρίς σοβαρότητα ούτε ιεροπρέπεια και σεβασμό. Το εκπληκτικό ήταν ότι αφού βγήκε ο Πατριάρχης με το Φως με πλησίασε ένα ζευγάρι γνωστών μου από την Ανθούσα, οι οποίοι ήταν κάπως απομακρυσμένοι στον εξώστη και μου είπαν για την εκπληκτική εμπειρία που βίωσαν. Πριν βγει ο Πατριάρχης, με το Άγιο Φως, δίπλα τους ήταν μια γυναίκα της οποίας ξαφνικά άναψαν τα κεριά της από μόνα τους. Τους ρωτάω λοιπόν “εσείς από που πήρατε το Άγιο Φως;” “από αυτήν μου απάντησαν”. “Για ελάτε εδώ να ανάψω από εσάς που είναι σίγουρα αληθινό, το άλλο δεν ξέρω τι είναι”, τους είπα (γέλια).

Δεν ξέρω λοιπόν εάν ο Θεός το ανάβει στον Πατριάρχη, σίγουρα όμως το ανάβει στον λαό! Μια ερμηνεία είναι ότι θα μπορούσε κάποτε να άναβε και επειδή αυτοί οι τύποι το ειρωνεύονται να μην τους ανάβει πλέον. Να μην τους το δίνει ο Θεός. Όμως αυτό είναι κάτι που δεν το ξέρω και δεν ασχολούμαι παραπάνω, αλλά χαίρομαι πάρα πολύ που φέτος θα πάω εκεί για να φέρω Αληθινό Φως από τον Πανάγιο Τάφο! Τώρα εάν έχει και μια συμβολική αξία και σημασία, σας λέω πως ναι έχει. Όλοι μας παίρνουμε από μια πηγή και το ανάβουμε ο ένας από τον άλλον, αυτό μας ενώνει. Επίσης, το φυλάγουμε όσο πιο πολύ μπορούμε. Μερικοί το κρατούν για ολόκληρο τον χρόνο. Τι ωραίο που είναι! Χθες μια κυρία στην εκκλησία με πλησίασε και μου είπε “εγώ έχω κρατήσει από πέρυσι Άγιο Φως. Φέτος τι θα κάνω; Θα το σβήσω για να πάρω το άλλο;” Βάλε και το καινούργιο, κάνε ό,τι θες με αυτό που θα φέρουμε και εμείς” (γέλια).

Το Άγιο Φως είναι μια πολύ μεγάλη ευλογία για την Εκκλησία. Δεν παθαίνουμε

τίποτα με το να πιστεύουμε. Εάν ήταν κακό πράγμα όλο αυτό, αν ήταν ένα παραμύθι, υπάρχει κάτι χειρότερο. Να γινόταν το θαύμα στο παρελθόν και αιτία που τώρα δεν συμβαίνει να είναι αυτοί οι επίσκοποι των Ιεροσολύμων που το διαψεύδουν στην τηλεόραση. Η παρηγοριά μας είναι ότι ό,τι και αν λένε, ανάβει στον πιστό λαό. Εσείς, αν ήσασταν θεός θα το δίνετε σε αυτούς που το ειρωνεύονται; Ίσως κάναμε το λάθος να πιστεύουμε ότι έως τώρα ο Θεός το έδινε. Δεν ξέρω, το Άγιο Φως είναι μεγάλη ευλογία και είναι ένα σημείο και γι' αυτόν τον λόγο είναι πολύ καλό και άγιο να το διατηρήσουμε.

**Για την υποδοχή του Αγίου Φωτός:** “Καταρχάς, έτσι όπως κατάντησε το πράγμα δεν είναι τιμή να είσαι αρχηγός κράτους. Θα προτιμούσα μια εκκλησιαστική υποδοχή. Δεν ξέρω πως καθιέρωσαν αυτόν τον τύπο υποδοχής. Ίσως κάποτε οι αρχηγοί κρατών να άξιζαν περισσότερο από σήμερα. Δεν τιμάται το Άγιο Φως με προσοχές και όπλα ούτε με κοσμικές υπερβολές. Έτσι αισθάνομαι. Από την άλλη πλευρά, εφόσον καθιερώθηκε και η πολιτεία αυτόν τον τρόπο έχει επιλέξει για να δείξει τον σεβασμό της, ας το κάνει. Πάντως οφείλω να σας πω ότι η τοπική κοινωνία της Ανατολικής Αττικής το χαίρεται και το τιμά με καθολική συμμετοχή. Όταν προ ετών εξέφρασα τη σκέψη να αλλάξει το τυπικό, υπήρξε γενικευμένη αντίδραση”.

**Για τις σχέσεις της Εκκλησίας με το Κράτος:** Καταρχάς εγώ πιστεύω ότι καλύτερα για την Εκκλησία να είναι ελεύθερη από το κράτος και ζωντανή. Σήμερα ισχύει το σύστημα της «νόμω κρατούσης πολιτείας». Δηλαδή στον υφιστάμενο εναγκαλισμό το πάνω χέρι το έχει η πολιτεία. Επί παραδείγματι, δεν υπάρχει λόγος στην εκλογή αρχιεπισκόπου να είναι παρών ως εγγυητής της διαδικασίας ο υπουργός Παιδείας. Το χειρότερο είναι ότι οι κρατικοί μηχανισμοί έχουν μπλοκάρει πλήρως την Εκκλησία, την οποία προηγουμένως έχουν κυριολεκτικά μαδήσει. Μιλώ πρωτίστως για την περιουσία. Ήδη το έργο και η προσφορά της Εκκλησίας και διαχρονικά και σήμερα είναι τεράστιο. Τον χωρισμό θα έπρεπε να τον θέλει η Εκκλησία, όχι η πολιτεία. Αυτό που ακούγεται εσχάτως περί χωρισμού, στην ουσία σημαίνει πλήρης περιθωριοποίηση και αποδυνάμωση της Εκκλησίας. Αυτοί οι οποίοι πανηγύρισαν για την λεγόμενη συμφωνία του Αρχιεπισκόπου με τον Τσίπρα πιστεύετε ότι ήθελαν να βοηθήσουν την Εκκλησία; Τότε γιατί δεν έδωσαν ούτε μια θέση για το 2018; Απλά, επειδή σύσσωμη η Ιεραρχία αρνήθηκε το «δώρο...».

Αυτή τη στιγμή, αυτοί που διετράνωναν ότι εργάζονται για το όφελος της Εκκλησίας έχουν παγώσει τα πάντα. Είναι δυνατόν άνθρωποι που αρνούνται να κάνουν τον σταυρό τους ή να προσκυνήσουν το ευαγγέλιο, που προκλητικά δηλώνουν άθεοι αυτοί να μας οδηγήσουν σε υγιή χωρισμό; Να σας το πω αλλιώς. Δείτε το σαν ένα διαζύγιο μέσα σε μια οικογένεια, όπου ο άντρας θέλει να χωρίσει

τη γυναίκα του για να την ταπεινώσει, να την ξεφτιλίσει και αυτή δεν συναινεί, γιατί έχουν τα παιδιά και προτείνει να συνυπάρξουν, να συμβιώσουν, να τα βρουν στα βασικά, να μην καταστρέψουν τη ζωή τους και των παιδιών. Αυτό είναι το φρόνημα της Εκκλησίας. Αρνείται τον χωρισμό με όρους υποτιμητικούς για την ίδια και καταστροφικούς για την πατρίδα. Καλά κάνει η Εκκλησία και ανθίσταται. Έχει πιο πολύ ανάγκη η πολιτεία την Εκκλησία, παρά η Εκκλησία την πολιτεία, αυτό να το ξέρετε... Πέστε μου τι θα έκανε στην παρούσα κατάσταση η πολιτεία με όλη αυτή την κοινωνική κρίση; Κοινωνικά σας το λέω, όχι πνευματικά.

Η Εκκλησία συγκρατεί τον λαό. Το 2017 μόνο, η Εκκλησία προσέφερε στον λαό έργο και βοήθεια ύψους 124 εκατομμυρίων ΕΥΡΩ, ενώ παράλληλα πλήρωσε αρκετές δεκάδες εκατομμύρια σε φόρους. Δεν θα ήταν καλύτερα τα χρήματα των φόρων να πήγαιναν και αυτά σε ευπαθείς ομάδες; Αυτό είναι δουλειά της πολιτείας, όχι της Εκκλησίας. Και όμως το κάνει με τόση χαρά και με τη βοήθεια χιλιάδων εθελοντών πιστών. Γιατί το κράτος δεν διαθέτει τέτοιο μηχανισμό, γιατί δεν αγκαλιάζει τον λαό;..... Έρχεται λοιπόν η Εκκλησία και καλεί όλους σε ενότητα και συμπόρευση, πράγματι όλοι μαζί μπορούμε. Όταν πολλοί δίνουν συχνά από λίγο αντιλαμβάνεστε τι μεγάλο αποτέλεσμα προκύπτει. Τώρα και από αυτόν τον λαό του λέει, ελάτε να πιαστούμε όλοι μαζί και έτσι βγάζει από πολλούς συχνά και από λίγο το πολύ, για να βοηθήσει τον ίδιο τον λαό.

Έτσι στέκεται η Εκκλησία στο πλευρό του λαού. Δεύτερο πράγμα, ο κόσμος είναι τσακισμένος ψυχολογικά, γκρεμισμένος ηθικά και έρχεται η Εκκλησία να τον ανεβάσει, να του δώσει χαρά, ελπίδα, αξίες, αγάπη, προοπτική. Κακό είναι; Το κράτος, αν ήταν έξυπνο, θα ήθελε γάμο με την Εκκλησία, όχι χωρισμό, διότι έχει ανάγκη από μία καλή, δυνατή και υγιή Εκκλησία. Πάντως, η Εκκλησία μπορεί να ζήσει και μόνη της και έτσι ζούσε πάντοτε. Ο τύπος της σχέσης της δικής μας δεν υπάρχει σε άλλες χώρες. Ας αφήσουν όλα τα επιχειρήματα. Όταν το κράτος έχει πάρει το 96% της εκκλησιαστικής περιουσίας και μεγάλο μέρος αυτού δεν το έχει αξιοποιήσει, δεν είναι απαράδεκτο να προσπαθεί να την εξουθενώσει; Ο σύνδεσμος Εκκλησίας και πολιτείας στην πατρίδα μας είναι ιερός. Αυτό που χρειαζόμαστε δεν είναι ο χωρισμός, είναι ο αμοιβαίος σεβασμός. Μόνον έτσι θα βγει κερδισμένος ο λαός.

**Για το αν ο Ορθόδοξος στην Ελλάδα έχει και μια ηττοπάθεια:** “Εγώ νιώθω περήφανος, δεν έχω καμία ηττοπάθεια που είμαι Ορθόδοξος. Μάλλον κινδυνεύω από υπερηφάνεια παρά από ηττοπάθεια. Ορθόδοξος και ηττοπαθής είναι ασύμβατες έννοιες. Ο Ορθόδοξος χαίρεται γι’ αυτό που είναι, έχει ιερή καύχηση, όχι υπεροψία ότι είναι καλύτερος από τους άλλους. Δεν συγκρίνομαι, αλλά χαίρομαι πολύ για το δώρο της παράδοσής μου και το ζω. Ζούμε σε μια πανέμορφη

και πλούσια χώρα από πλευρά φυσικής. Πολύ πιο όμορφη και πλούσια είναι η πατρίδα μας από πλευράς πολιτισμού. Η ιστορία μας είναι εκπληκτική και ακόμη πιο όμορφο το πνεύμα, η φιλοσοφία και η θεολογία. Δυστυχώς όμως, δεν ξέρουνε τον πολιτισμό μας τώρα οι νέοι, γι' αυτό η παιδεία είναι κρίσιμο πράγμα, Ξέρουν τα παιδιά Σωκράτη; Πλάτωνα; Τι είναι όλα αυτά; Νομίζουν ότι είναι οδοί και πλατείες. Πάρτε επίσης τους Χαιρετισμούς που ψάλλουμε στην εκκλησία. Υπάρχει ωραιότερο ποίημα; Αυτό θα έπρεπε να διδάσκεται στα σχολεία μας και μόνο για να εμπλουτίσει τη γλωσσική γνώση και έκφραση. Και όμως τα παιδιά μας μάλλον δεν ξέρουν καν την ύπαρξή του. Εάν όλα αυτά δεν αποτελούν κομμάτι της ζωής και κουλτούρας ενός νέου γιατί να μείνει στην Ελλάδα; Με λύπη μου βλέπω ότι σταδιακά χάνεται η γλώσσα μας, χάνεται η γνώση της ιστορίας, χάνεται η αίσθηση του πολιτισμού, χάνεται η εμπειρία του πνεύματος. Εμένα, σας εξομολογούμαι, αυτά με κρατούν.

Εάν χαθούν όλα αυτά, τότε παύεις να νοιώθεις Έλληνας. Χάνεται η σοφία, ενώ αυτός ο τόπος είναι πλασμένος με σοφία. Η σοφία των αρχαίων Ελλήνων είναι αποτυπωμένη παντού· το ίδιο η αισθητική, το κάλος. Αυτός είναι ο τόπος μας. Δεν ξέρω εάν υπάρχουν σκοπιμότητες πίσω από όλα αυτά, αλλά αυτό που δεν καταλαβαίνω είναι τους δικούς μας κυβερνήτες και ηγέτες, οι οποίοι μπορεί να είναι σοσιαλιστές, μπορεί να είναι φιλελεύθεροι, μπορεί να είναι οτιδήποτε θέλουν, αλλά το ερώτημα που τίθεται είναι πόσο πατριώτες είναι και πόσο αγαπούν την Ελλάδα.

Η αγάπη στην πατρίδα, τον πολιτισμό, την ιστορία, την παράδοσή μας δεν σημαίνει ότι προσβάλλουμε τους άλλους. Ίσα-ίσα αγαπώντας πολύ τα δώρα μου, την ταυτότητά μου, επειδή αναπαράγεται η αγάπη, έχω περίσσειμα αγάπης για να αγαπήσω όλο τον κόσμο και να σεβαστώ τους άλλους πολιτισμούς, τις άλλες παραδόσεις, τους άλλους λαούς. Αυτό λοιπόν το οποίο συμβαίνει πιστεύω ότι είναι καταστροφικό και γι' αυτό οι νέοι μας φεύγουν εύκολα, δίχως νοσταλγία καμιά φορά. Αν δεν έχεις σφραγίδα ελληνικού πολιτισμού μπορεί να νοιώθεις και ξένος στην Ελλάδα.

Μου έλεγε ένας από τους υψηλά ιστάμενους εδώ στο αεροδρόμιο: “δεν είμαι και πολύ της Εκκλησίας, αλλά δεν μπορώ την Μεγάλη Παρασκευή να φάω μπριζόλα. Αυτό όμως που με στενοχωρεί αφάνταστα είναι ότι η κόρη μου με εκπληκτική άνεση κατεβάζει ένα σουβλάκι τέτοια μέρα. Εγώ ακούω το η Ζωή εν Τάφω και δακρύζω, μου δημιουργεί βιώματα, η κόρη μου όχι”. Αυτό τι είναι; Είναι συγκίνηση που έχει από τα παιδικά του χρόνια. Δεν είναι βαθύτερη παιδεία γνώσεως, είναι όμως μια παιδεία ενός συγκεκριμένου τρόπου ζωής και ενός πολιτισμού και κάτι ευγενές που τον συνδέει με τη νηστεία, το έθιμο, τη μελωδία και ούτω καθεξής.

Αυτό καταστρέφεται, δεν μεταφέρεται στα νέα παιδιά, αποκόπηκε από την παιδεία. Έτσι τα μόνο στο 30% των δημοτικών σχολείων διδάσκονται θρησκευτικά, τα οποία είναι και ανόητα θρησκευτικά και χωρίς έμπνευση και δεν ξέρω τι διδάσκουν και ποιοι τα διδάσκουν. Στα σχολεία μας διδάσκουν καθηγητές που δηλώνουν άθεοι. Δεν θα έπρεπε να τα διδάσκει ένας θεολόγος και μάλιστα όχι θεολόγος της σχολής της πολιτείας, αλλά από θεολογική σχολή της Εκκλησίας. Εδώ θα μπορούσε το κράτος να τη στηρίξει την εκκλησία οικονομικά, να βγάζει τους θεολόγους της και να πηγαίνουν να διδάσκουν τη πίστη της.

Το ευαγγέλιο στα θρησκευτικά θα το διδάξουμε; Ναι ή όχι; Αν θα διδάξουμε το ευαγγέλιο, ποιος πρέπει να το διδάξει; Αυτοί που αρνούνται να βάλουν το χέρι τους πάνω σε αυτό; Που το περιφρονούν; Ή εμείς που δώσαμε τη ζωή μας για το ευαγγέλιο. Άρα η Εκκλησία πρέπει να έχει λόγο για το πώς θα διδαχθούν τα θρησκευτικά, η πίστη της. Η πρόταση πρέπει να έρθει από την Εκκλησία, γιατί αυτό το μάθημα πρέπει να έχει έμπνευση. Για εμένα είναι το πιο σημαντικό μάθημα για τη συνοχή της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας. Αλλά μιλάμε για θρησκευτικά που δεν θα διδάσκουν τη θρησκεία, αλλά για θρησκευτικά που θα μεταγγίζουν τη σοφία της πίστεως. Τώρα ποιος θα το κάνει δεν ξέρω. Μήπως οι θεολόγοι της Εκκλησίας είναι ικανοί να το κάνουν; Αμφιβάλλω. Όμως αυτό πρέπει να γίνει και γι’ αυτό πρέπει να δουλέψουμε, γιατί εάν δεν δουλέψουμε δεν θα γίνει ούτε μετά από 30 χρόνια.

Κάποια θρησκευτικά που βγάζουν ενθουσιασμό, δείχνουν μια έμπνευση, μια σοφία, σίγουρα θα γίνουν πιο αγαπητά και σίγουρα θα επιτελέσουν ακόμη περισσότερο την αποστολή τους. Αυτό θα ήταν πάρα πολύ όμορφο και θα δημιουργούσε βάσεις ηθικής, αξίες, φιλοσοφική παιδεία, πίστη, η οποία όπως είπαμε δίνει στον άνθρωπο όγκο, περιεχόμενο και προοπτική. Αντίθετα, τα προτεινόμενα σήμερα θρησκευτικά, μου φαίνονται σαν ένα φαγητό που έχει θερμίδες, χωρίς να περιέχει βιταμίνες.

Έχουν συντελεστεί τεράστιες αλλαγές στην ελληνική κοινωνία. Μόνο το γεγονός ότι από αγροτική μετατράπηκε σε αστική δεν μπορεί να μην έχει συνέπειες.

Κάποιος, όπως στο παράδειγμα που αναφέραμε νωρίτερα, σε αυτή την κοινωνία που λέτε ότι παρήλθε, μπορεί να μην είχε πίστη, αλλά διατηρούσε πνευματικό αισθητήριο, έβγαζε ευγενικά αισθήματα, τα οποία χάνονται, τώρα είναι όλα επίπεδα, πεζά. Τώρα είμαστε όλοι με τα κινητά, κοιτάμε μια οθόνη, έχουμε επικοινωνία, αλλά χάσαμε τη σχέση και την κοινωνία μας. Πρέπει να αμυνθούμε σε αυτό, πρέπει να αναδειχθεί το πρόσωπο.

Ποιο πρόσωπο, όταν κυριαρχεί ο ατομικισμός; Κάνετε λόγο για την πολιτική κηδεία ως μιλήσουμε και για την καύση των νεκρών.

Αυτό δεν είναι της μόδας; Άλλο φαινόμενο με ακατανόητη επιχειρηματολογία”.

**Διαβάστε ολόκληρη τη συνέντευξη [εδώ](#)**